

DÉLMAGYARORSZÁG

VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

77. évfolyam, 189. szám
1987. augusztus 12., szerda

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT
SZEGED VÁROSI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

Havi előfizetési díj: 43 forint
Ára: 1.80 forint

Árak, vízrendszerek, telefonok

Tudósítás a megyei tanács vb üléséről

A tanácselnök általános helyettesének, Petrik Istvának vezetésével ülésezett tegnap, kedden a Csongrád Megyei Tanács Végrehajtó Bizottsága. A testület az előterjesztések sorában módosította az idei évre biztosított sportegyesületi támogatás elosztását. Egyetértett azzal, hogy a hőmezővásárhelyi tanács vb pénzügyi, valamint terv- és munkaügyi osztályait összevonják, de nem javasolta az ugyanabban az előterjesztésben szereplő főépítési hivatal létrehozását. E két kérdésben véglegesen egyébként a vásárhelyi tanács foglal majd állást.

A napirendek sorában másodikként az ipari osztály beszámolóját vitatta meg a testület — az árhatósági munka hatékonyságáról. A tanácsok árhatósági és ellenőrzési tevékenysége azt szolgálja, hogy a terv szerint alakuljon a fogyasztói árszínvonal. Ebben egyre nagyobb szerepet kapnak a piaci viszonyok. Az utóbbi két évben — állapítja meg a beszámoló — a keresleti-kínálati viszonyok nem váltak kiegyensúlyozottabbakká. A gazdaságban erőteljes ár-emelési törekvések mutatkoztak meg, s ezt az árellenőrzés eszközeivel fékezni lehetett, de megakadályozni nem.

Az árhatóság ellenőrzései hatékonyabbá váltak — 1985-ben 16,3 százalékat követve intézkedés, 1986-ban 21,9 százalékat —, s a szankciók arányban álltak az elkövetett szabálytalanságok súlyával. Így visszatartó erejük is jobban érvényesült. Csak az alapanyag- és energiahordozó miatt ár-emelkedést minősítve indokoltak, 2 éve 2 millió, tavaly 7,2 millió forint kiadású ár-emelést akadályoztak meg a tanácsok árhatóságai az iparban, illetve a szolgáltatásokban.

Megállapításaik szerint az új árszabályozó rendelkezések követelményeinek a

legkevésbé a kereskedelemben igazodtak: 190 ezer, illetve 650 ezer forint jogtalan árbevételt mutattak ki az elmúlt 2 évben. A legtöbb lakossági észrevétel az építőipari árakkal kapcsolatban érkezett az árhatóságokhoz — sok megalapozott árpanasz követi a gázszereleket.

A jogtalan haszon, a tisztességtelen ár felderítése nem kis feladat elé állítja az árellenőröket. Már emiatt is indokolt volna egységes rendszerbe foglalni az ár-megállapító és árellenőrző tevékenységet — javasolta az Országos Anyag- és Árhivatalnak a beszámoló vitájában részt vett osztályvezetője. Kíváncsú volt a megfelelő szakképzettséggel rendelkező munkatársakat, s több külső szakértőt foglalkoztatniuk az árhatóságoknak, s ki kellene dolgozniuk egy — a tevékenységüket segítő — információs rendszert. S még egy főhatósági javaslat: építeni lehetne a tömegkommunikációs eszközök révén a nyilvánosság egyereje is.

A megyei tanács végrehajtó bizottsága tájékoztatót hallgatott meg a megye meliorációs és öntözésfejlesztési programja 1975 és 1985 közötti eredményeiről, tapasztalatairól, s a további feladatokról.

A hosszú távú vízrendezés-fejlesztési terv megvalósulása felgyorsult a nyolcvanas évek eleje óta tartó aszályos időjárás következtében. A meliorált terület 1985-re elérte a 92 ezer hektárt — ennek 80 százalékat korszerű, komplex módszer jellemzi. Tíz év alatt 1,8 milliárd forintot költöttek az üzemek, társulatok, s a vízügyi igazgatóság a meliorációra — szervezeten, összehangoltan. A VII. ötéves tervben 71,5 ezer hektár területen 1,7 milliárd forint költséggel terveztek meliorációs beruházást, a főművek fejlesztésére az Ativizig további 144 milliót szánt.

A melioráció hasznosítása, üzemeltetése és fenntartása terén mutatkoznak gondok. Kevés pénz jut a kettős hasznosítású csatornák, az úgynevezett főművek karbantartására.

A végrehajtó bizottság áttekintést kapott az öntözés alakulásáról is. Noha az elmúlt 2 évben 3 ezer 257 hektáron teremtették meg az öntözés feltételeit, s selejtezés és a nullára leírt gépek miatt a tényleges öntözési kapacitás csökkent, a tervidőszak további fejlesztései ezt a folyamatot kívánják lassítani: megépül 11 homoki víztározó, s az apátfalvi öntözőrendszer több mint fele. A kurcai és az algyői öntözési rendszer főműveinek rekonstrukciója megkezdődik, s megépül egy 6,5 ezer hektáros kettős működésű drénteleg. Végül is a tényleges öntözési kapacitás 24-25 ezer hektár körül várható a tervidőszak végére.

Elismerését fejezi ki a végrehajtó bizottság a Szegedi Postaigazgatóságnak az utóbbi években megvalósított nagyértékű fejlesztéseiért — így summázhatnánk a negyedik napirend tárgyalásakor hallottakat. Az igazgatóság tájékoztatójában szereplő postai szolgáltatásokról, a telefonellátás helyzetéről lapunkban sokszor írtunk már, ezért inkább a VIII. ötéves tervben várható fejlesztési elképzeléseket foglaljuk ezúttal össze.

Mivel a kötvényes fejlesztések következtében a Püspök utcai főközpont telítődött, meg kell kezdeni egy új, 40 ezres kapacitású helyi és helyközi központ tervezését, s építését. A szentesi új központ üzembe helyezése — várhatóan 1990 — után automatizálják a góckörzetet, Csanytelek, Szegvár, Derekegyház, Nagymágocs, Fábiansébestyén és Nagytölke jön számításba.

Makón is nagy fejlesztés indul 1990 után: végleges és megfelelő kapacitású telefonközpontot kap a város. Mindszenten és Székkutason is javul a helyzet, s bővíteni szándékozzák Hódmezővásárhely telefonközpontját — emeletráépítéssel. S ha minden igaz: a szegedi góckörzetben nem marad kézi vezérlésű telefonközpont.

Az ésszerűsítés kényszere

Az utóbbi évtizedben gazdasági bajainkkal kapcsolatosan annyit hívatkoztunk azokra a fránya, számunkra hátrányos külső körülményekre, hogyha most a rendszeres újságolvasó ezt a szókapcsolatot látja leírva, minimum elhúzza a száját. Talán mára eljutottunk oda, hogy a külpiaci változásokat idehaza nem istencsapásként, hanem kihívásként kellene kezelni. Olyan tényezőként, amire idebent szinttartásunk, sőt gazdasági talponmaradásunk érdekében válaszolni illik. Szőlőtermesztésünknek és borbogazdaságunknak igazán kiutott a bajból az utóbbi években. Az aszály nem keletkeztetett el aültetvényeket. Az egy évvel ezelőtti és az idei télen a fagy is többszáz millió sarcolt vetett ki a gazdaságokra. S szült a hír a legnagyobb exportpiacin, a Szovjetunióban bekövetkezett eladási nehézségekről. Amikor beszélgetést kértem Dudás Lászlótól, a Dél-alföldi Pincegazdaság igazgatójától, elsősorban arra voltam kíváncsi, hogy milyen válaszlépések születtek ezekre a kemény kérdésekre. Az igazgató már a beszélgetés elején hangsúlyozta, hogy a megtett lépések után sem érzi magát pidesztálón a vállalat vezetése. A kényszer hatására tarták fel a tartalékaikat, nyúltak — ma még — radikálisnak tűnő intézkedésekhez.

Kérem, foglalja össze azokat az intézkedéseket, amelyeket gazdálkodásuk ésszerűsítése érdekében tettek!

Komoly vizsgálatokat végeztünk a költséggazdálkodásunkban. A milliós kiadások mellett a 100 ezer forintos tételeket is sorra vetjük. Végrehajtottunk egy létszámrevíziót is. Ezután április elsejétől napjainkig 65 fővel csökkentettük alkalmazotti létszámunkat. Egyes vezetőink nagyobb feladatokat kaptak. Munkaköröket vontunk össze.

A kevés termés nem okoz gondot a fizikai dolgozók munkával való ellátásában?

De, igen. Ehhez dolgoztuk ki a létszám-racionalizálásunk második lépését. A termés mostani ismerete alapján lesznek olyan pincészeink az ősztől, amelyeknek a tevékenysége 1 évig szünetel. Ennek nem a kifizetett munkabér az oka, hanem az, hogy a rezsiköltségek szinte függetlenek attól, a pincészetben 2 ezer vagy 15 ezer hektoliter bor van-e. Van egy célgazdaságunk Bács-Kiskun megyében, Balotaszálláson. A

Schmidt Andrea felvétele

A boron kívül javíthatja a pincegazdaság jövedelmezőségét az üdítőital gyártása is. Ezért küszört el Szőregen az új palackozósor

mustot a bezárt pincészetekből oda szállítjuk majd. A dolgozókat is oda irányítjuk. Itt — a már folyamatban lévő — telepítési programunkat az ő segítségükkel kívánjuk gyorsabb ütemre kapcsolni. Ezután itt talán lemondhatunk a vendégmunkások foglalkoztatásáról.

Hogyan érintette a Dél-alföldi Pincegazdaságot az exportlehetőségek szűkülése?

Egy félreértést kellene először is eloszlatni. Elsősorban nem a megrendelések csökkenéséről, hanem azok strukturális átrendeződéséről van szó. A magasabb alkoholtartalmú termékeket lehetetlen ma eladni. Az égetett szeszszesitalok, vermutok és az úgynevezett erősített csesegek kiszállítását le kellett állítani. A borokat és bortermékeket kéri partnerünk. Az idén vannak bizonyos értékesítési visszaeséseink nekünk is, de úgy érzem, ezek a vállalat pozícióját nem gyengítik ezen a piacon. Évente 1,5–2 millió palack italt értékesítünk általában ebbe az irányba. Ebben az évben eddig 1 millió 550 ezer palackot adtunk el. Ez még december végéig 1,7–1,8 millióra növekedhet.

Az Egyesült Államokban, Nagy-Britanniában, Japánban növekszik a borfogyasztás. Mennyiben jelent ez a tény lehetőséget a magyar export számára?

Megjegyzem, ez az emelkedés nem viharos gyorsaságú, hanem lassú, de kétségkívül egyenletes. Jobb külkereskedelmi munkával komoly lehetőségeket kaphatna a magyar borexport. Alapvető hibája kivitelünknek, hogy a dömpingárakat kínálja és nem hangsúlyozza a helyi kuriózumokat. Például a hajósi, a pusztamérgesi, a balotaszállási és a csongrádi boraink paramétere és érzékszervi tulajdonságai alkalmasak lennének arra, hogy egyedül kínáljuk őket bármelyik piacon. Persze, ezekről a kisebb tájegységekről képtelenség kiaknázni a külöldi fogyasztókban, ez pedig sok pénzbe kerül. Mégis érdemes lenne erre áldozni.

Milyen eredménnyel zárult a mostani gazdasági év első fele a pincegazdaságban?

Egyértelműen jó feltevünk volt. Egész évre 25 millió forintot eredményt tervezünk. Ebből 15 milliót máris sikerült összegyűjteni.

Számolgták-e már azt, hogy 1988-tól eredményből mennyi marad a vállalatnál?

Valószínűleg a következő években olyan látványos költségmegtakarításokat — 8 millió forint — mint az idén már nem tudunk produkálni. Ez a munka nem könnyű és természetesen nem aratott osztályt sikert sem. Rendel kell tenni a fejekben vezetői és beosztotti szinteken egyaránt. Ez pedig csak türelmes, meggyőző munkával lehetséges. Jó lenne, hogyha a jövőnk tervezhetősége miatt, most augusztus elején a vállalatoknál már lenne egy komplett útmutató a változásokról. Ez a tréningezésünkhöz, hatásszámításainkhoz kellene elsősorban. Azért nem szabadna késleltetni ezeknek a dokumentumoknak a kiadását, mert még az új szabályozók bevezetéséről nem született végleges döntés. Legfeljebb elveti a parlament az elképzeléseket szeptemberben... A hiába elvégzett hatásszámításoknak kevesebb lenne a kára, mint a mostani sötétben tapogatozásnak.

Az újratelepítések tervezetőségét ez a késlekedés nem befolyásolja?

Valóban nem. Az bizonyos, hogy a jövőben is helye van az Alföldön a szőlőnek és szükség is van rá. Itt már történelmi kateforia a szőlő. Az újratelepítésnél a megfelelő fajták kiválasztására fokozottan ügyelünk. Az Alföldön a fehér szőlők közül én a legnagyobb jövőjét a rajnai rizlingnek látom. A kékfanterek és érzékszervi tulajdonságai alkalmasak lennének arra, hogy egyedül kínáljuk őket bármelyik piacon. Persze, ezekről a kisebb tájegységekről képtelenség kiaknázni a külöldi fogyasztókban, ez pedig sok pénzbe kerül. Mégis érdemes lenne erre áldozni.

Böle István

Magyar vállalatok külföldi kiállításokon

A Hungexpo szervezésében augusztusban és szeptemberben több külföldi kiállításra mutatják be újdonságaikat a magyar vállalatok.

A csehszlovákiai Ceske Budejovicén augusztus 22-én nyíló nemzetközi mezőgazdasági vásáron nyolc magyar vállalat vesz részt. A magyar kiállítók elsősorban a búza-, a kukoricatermesztésben és a dohánynyelveldelésben elért eredményeiket ismertetik. Az Agrober kiállításán a látogatókat korszerű kukorica- és burgonyatermesztési rendszerekről tájékoztatják. A Hungarofruit gyümölcsbefőlteteket, készételkonzerveket állít ki,

a Gabona Tröszt pedig bemutatja az Unicorn-termécsaládot és számos diétás-készítményt. Az Ágker Kft. árulójában vetőmagvak, szesz italok, fűszerkeverékek szerepelnek. A Hungarovin hazai gyártású szesz italokkal, pezsgővel és üdítő italokkal ismerteti meg a kiállítás látogatóit.

Szeptemberben több hazai kiadó vállalat részt vesz a moszkvai könyvvásáron. A szovjet fővárosban hatodik alkalommal rendezik meg a könyvkiadók és -kereskedők világviszonylatban is rangos találkozóját. Hazánkat a nemzetközi bemutatón négy kiállító képviseli.

A Kamara elnökségi ülésén

A kormány munkaprogram-tervezetének vitája

A Magyar Kereskedelmi Kamara elnöksége kedden ülést tartott. A tanácskozáson — Beck Tamás elnökletével — megvitatták a kormány gazdasági-társadalmi stabilizációs munkaprogramjának tervezetét, és kialakították az erre vonatkozó kamarai állásfoglalást. Az elnökségi ülésen részt vett és felszólalt Grósz Károly, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a Minisztertanács elnöke is.